

**PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO
BIUDŽETO 2026 METŲ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Pensijų anuitetų fondo (toliau – Fondo) biudžeto 2026-2028 metų projektas (toliau – Biudžeto projektas) parengtas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtą šalies ekonominės raidos scenarijų 2026 – 2028 m. ir VSDF valdybos parengtą pinigų įplaukų ir išlaidų prognozę, įvertinus II pakopos pensijų kaupimo dalyvių, sulauksiančių senatvės pensijos amžiaus 2026-2028 m., sukauptų sumų dydį ir potencialių pensijų anuitetų gavėjų skaičių, bei atsižvelgiant į nuo 2026-01-01 įsigaliosiančius Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimus.

Pagrindinės veiklos įplaukos ir išlaidos

Prognozuojamas 2026 m. įsigysiančių pensijų anuitetą asmenų skaičius, atsižvelgus į dėl Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimų numatomą pasitrauksiančių iš pensijų kaupimo sistemos asmenų skaičių ir pakeltą privalomą pensijų anuiteto įsigijimo ribą, yra 323, o 2027 m. ir 2028 m. - atitinkamai 429 ir 531 gyventojai, įvertinus tai, kad 2026 m. bus indeksuojamos ribos, nuo kurių priklauso, kokią pensijų išmokos rūšį gali rinktis pensijų kaupimo dalyviai. Toks scenarijus pasirinktas, atsižvelgus į penkerių metų Fondo veiklos patirtį ir nuo 2026-01-01 įsigaliosiančius Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimus. Prognozuojama, kad 60% priešpensinio amžiaus pensijų kaupimo dalyvių nutrauks pensijų kaupimą, o iš likusių didžioji dalis, sukauptųjų 16,8 tūkst. eurų ir daugiau, įsigis pensijų anuitetus per du mėnesius sukačius senatvės pensijos amžių, o pensijų anuitetus įsigysiančių pensijų dalyvių vidutinė sukaupta suma II pakopos pensijų fonde 2026 m. bus apie 19 tūkstančių eurų. Prognozuojant naujų pensijų anuitetų gavėjų skaičių 2026-2028 metais, yra atsižvelgiama į pensijų kaupimo dalyvių, kuriems ankstesniais metais sukako senatvės pensijos amžius, skaičių, darant prielaidą, kad 25% jų įsigis pensijų anuitetą per artimiausius vienerius metus.

Vadovaujantis penkerių Fondo veiklos metų patirtimi, prognozuojama, kad 10 proc. asmenų, įsigysiančių pensijų anuitetą, t.y. 32 žmonės 2026 metais, 43 – 2027 metais ir 53 – 2028 metais rinksis atidėtąjį pensijų anuitetą, todėl į Fondą bus pervesta tik apie 15 proc. II pakopos pensijų fonde sukauptos sumos (tikslus procentas priklauso nuo asmens amžiaus, kai jis kreipiasi dėl pensijų anuiteto įsigijimo). Likusi dalis rinksis standartinį arba standartinį su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu pensijų anuitetą.

Šios prielaidos taip pat įvertintos prognozuojant Fondo įplaukas iš vienkartinį įmokų: 2026 m. numatoma gauti 9 794 tūkst. Eur, 2027 m. ir 2028 m. – 13 738 tūkst. Eur ir 17 345 tūkst. Eur atitinkamai. Iš jų 2,5 proc., t.y. 2026 metais 245 tūkst. (2027 m. ir 2028 m. – 343 tūkst. ir 434 tūkst. atitinkamai) vienkartinį atskaitymų nuo gautų pensijų anuitetų įmokų numatoma skirti pensijų anuitetų mokėjimo valdymo ir administravimo išlaidų dengimui. Likusi suma – 2026 metais 9 549 tūkst. Eur (2027 m. ir 2028 m. – 13 395 tūkst. Eur ir 16 911 tūkst. Eur atitinkamai) bus skiriama investavimui ir pensijų anuitetų mokėjimams vykdyti. 2027 m. numatoma gauti papildomai 228 tūkst. Eur, o 2028 m. – 185 tūkst. Eur iš mokesčio (3 proc.) nuo dalyvių iš pensijų fondų atsiimamų lėšų nesulaukus senatvės pensijos amžiaus.

Biudžeto projekte pensijų anuitetų išmokoms 2026 m. numatoma skirti 4 449 tūkst. Eur (2027 m. ir 2028 m. – 4 990 tūkst. Eur ir 5 679 tūkst. Eur atitinkamai), atsižvelgus į prognozuojamą įsigytų pensijų anuitetų pasiskirstymą pagal rūšis bei vidutinę sukaupią sumą, už kurią įsigijamas pensijų anuitetas ir pensijų anuitetų įsigijimo pasiskirstymą metų bėgyje. Atidėtojo pensijų anuiteto atveju išmokos pradedamos mokėti, tik asmeniui sukakus 85 metų, t.y. šią pensijų anuiteto rūšį pasirinkusiems asmenims 2026-2028 metais pensijų anuiteto išmokos dar nebus mokamos.

Valdymo ir administravimo išlaidos prognozuojamos įvertinus Lietuvos Respublikos įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais deleguotas funkcijas. Šios išlaidos 2026 m. sudarys 527 tūkst. Eur. Iš jų 443 tūkst. Eur sudarys tiesioginio darbo užmokesčio, įskaitant Pensijų anuitetų fondo tarybos (toliau – Taryba) narių atlygio išlaidas, kartu su susijusiais mokesčiais ir socialinio draudimo įmokomis. Minėtos išlaidos sudarytų 84 proc. visų valdymo administravimo išlaidų sumos. 2026 m. planuojama skirti 31 tūkst. Eur programinės įrangos eksploatavimui, vystymui, atnaujinimui bei priežiūrai, 13 tūkst. Eur. sudarys Pensijų anuitetų fondo veikloje naudojamos programinės įrangos amortizacija.

Valdymo ir administravimo išlaidos bus dengiamos vienkartinį atskaitymą nuo gautų pensijų anuitetų įmokų įplaukų lėšomis, kurios 2026 m. bus nepakankamos, todėl 223 tūkst. Eur šių išlaidų turėtų būti dengiamos paskolos lėšomis. Planuojamos valdymo ir administravimo išlaidos 2027 m. ir 2028 m. sudarys 559 tūkst. Eur ir 592 tūkst. Eur atitinkamai, iš jų 470 tūkst. Eur ir 497 tūkst. Eur sudarys tiesioginės darbo užmokesčio, įskaitant Tarybos narių atlygį, ir susijusių mokesčių išlaidos.

Kitas išlaidas sudaro su investavimo veikla susijusios išlaidos, tokios kaip komisinių mokesčiai tarpininkams, vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo ir atsiskaitymo mokesčiai. Numatoma šių išlaidų suma 2026 m. - 90 tūkst. Eur, 2027 ir 2028 m. – 100 tūkst. Eur ir 115 tūkst. Eur atitinkamai

Finansinė ir investicinė veikla

Fondo gautos lėšos, atskaičius 2,5 proc. atskaitymo nuo vienkartinį įmokų, pervedamų pensijų anuitetui įsigyti, sumą ir iki 6 mėnesių išmokoms reikalingą sumą, bus investuojamos. Lėšos, gautos išpirkus laikomus ne nuosavybės vertybinius popierius ir pardavus Augimo portfelio kolektyvinio investavimo subjektų vienetų (ETF) reinvestuojamos: 2026 m. planuojama gauti 200 tūkst. Eur, 2027 m. – 600 tūkst. Eur, 2028 m. – 1 100 tūkst. Eur. Iš viso 2026 m. planuojama investuoti 5 451 tūkst. Eur (2027 m. ir 2028 m. – 9 180 tūkst. Eur ir 12 423 tūkst. Eur atitinkamai) į įvairias finansines priemones: Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių vyriausybės ir kitų patikimų ūkio subjektų išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius, kolektyvinio investavimo subjektų vienetų. Iš investicijų palūkanomis 2026 m. numatoma gauti 387 tūkst. Eur įplaukų (2027 m. ir 2028 m. - 371 tūkst. ir 326 tūkst. Eur atitinkamai).

Numatoma, kad įplaukos iš atskaitymo nuo vienkartinį įmokų 2026 m. nepadengs planuojamų pensijų anuitetų mokėjimo veiklos valdymo ir administravimo išlaidų, be to 2026 m. Fondas yra įsipareigojęs grąžinti 108 tūkst. Eur paskolą Finansų ministerijai. Šios paskolos refinansavimui ir dalies valdymo administravimo išlaidų padengimui iš Finansų ministerijos planuojama gauti naują 331 tūkst. Eur. paskolą. 2027 m. numatytas 74 tūkst., o 2028 m. – 119 tūkst. Eur paskolos Finansų ministerijai grąžinimas, tačiau prognozuojant vis dar nepakankamus atskaitymus nuo pajamų, šias paskolas reikės dalinai refinansuoti, iš Finansų ministerijos skolinantis 2027 metais 62 tūkst. Eur, o 2028 m. - 93 tūkst. Eur.

Pinigų ir jų ekvivalentų pasikeitimas

Prognozuojamos **2026 m. Fondo biudžeto įplaukos iš viso 10 712 tūkst. Eur.** Prognozuojamas apskaičiuotų Fondo biudžeto įplaukų surinkimo lygis yra 100 proc., nes įsipareigojimai Fondui atsiranda, tik pensijų kaupimo bendrovėms pervedus pensijų anuitetų įmokas. Skirtumai nuo biudžeto gali atsirasti tik dėl kitokio faktinio pensijų kaupimo dalyvių, kurie įsigis pensijų anuitetus, skaičiaus, jų sukauptų sumų bei Fondo įplaukų iš investuoto turto. Prognozuojamos 2027 m. ir 2028 m. Fondo biudžeto įplaukos iš viso - atitinkamai 14 998 tūkst. ir 19 048 tūkst. Eur.

2026 m. prognozuojamos Fondo biudžeto išlaidos 10 625 tūkst. Eur, 2027 m. ir 2028 m. - atitinkamai 14 902 tūkst. Eur ir 18 928 tūkst. Eur.

Prognozuojama, kad einamųjų metų įplaukos 2026 m. viršys išlaidas 87 tūkst. Eur, o 2027 m. ir 2028 m. - 96 tūkst. Eur ir 120 tūkst. Eur atitinkamai.

2026 m. pradžioje Fondo einamosiose sąskaitose planuojamas pinigų likutis 996 tūkst. Eur, metų pabaigoje planuojamas pinigų likutis 1 083 tūkst. Eur (2027 m. ir 2028 m. atitinkamai 1 179 tūkst. Eur ir 1 298 tūkst. Eur). Toks pinigų likutis reikalingas pensijų anuitetų mokėjimams per artimiausius 6 mėnesius vykdyti.